

ACTIONCARD

Følgende er anvisninger til fagpersoner, frivillige og borgere, som har en **bekymring for eller kendskab til at et barn, en ung eller en voksen er udsat for negativ social kontrol eller befinder sig i en æresrelateret konflikt**. Actioncardet er opdelt i to vejledninger. Den første del er i relation til vejledning og anvisninger, hvis personen, der er udsat for negativ social kontrol eller er i en æresrelateret konflikt, er under 18 år. Den anden del af kortet er vejledende, hvis personen er over 18 år.

Symptomer og signaler - særligt for børn under 18 år

Typiske emner

- ▶ Egen krop
- ▶ Frihed til at vælge venner
- ▶ Fritidsaktiviteter
- ▶ Religion
- ▶ Påklædning
- ▶ Uddannelse
- ▶ Partner

Opmærksomhedspunkter

- ▶ Drøft ikke din bekymring med personens familie eller venner. Familiens kendskab til myndighedernes involvering kan eskalere situationen
- ▶ Send ikke breve/SMS/mail, da vedkommende kan være overvåget af familien
- ▶ Undgå at afholde samtaler i barnets/den unges hjem
- ▶ Vær opmærksom på eventuelle andre børn i familien

Udtryk for negativ social kontrol

- ▶ Omfattende sladder
- ▶ Familien overvåger brug af mobil og computer
- ▶ Adfærdsbegrænsning f.eks. krav om bestemt påklædning eller forbud om at gå andre steder hen end i skole
- ▶ Familien opfordres eller tvinges til at holde øje med hinandens adfærd
- ▶ Psykisk pres f.eks. trusler, verbal chikane og fysisk vold
- ▶ Følelsesmæssigt pres fra f.eks. forældre, der pålægger barnet/den unge skyld, skam og ansvar for familiens ære
- ▶ Ændring i adfærd, humør, påklædning, fremmøde, sociale relationer og indlæring
- ▶ Må ikke deltage i aktiviteter med det modsatte køn
- ▶ Familien isolerer sig og deltager ikke i sociale sammenhænge

Bekymring

Hvis du som fagperson eller frivillig er bekymret for, om et barn eller en ung er udsat for negativ social kontrol eller æresrelaterede konflikter, skal du drøfte din bekymring med din nærmeste leder på din arbejdsplads eller en relevant kollega i foreningen.

Sparring

Enhver kan opsøge professionel sparring hos følgende instanser:

- ▶ Familierådgivningens vagttelefon på tlf. 89 70 17 10.
- ▶ Regionens sikkerhedskonsulenter i Aarhus tilbyder generel sparring og rådgivning i konkrete sager vedr. negativ social kontrol og æresrelaterede konflikter. Kan inddrages helt konkret, hvor de deltager i møder med barnet/den unge. Dette skal selvfølgelig altid være i overensstemmelse med barnet/den unges ønske. Team for æresrelaterede konflikter, tlf.: 41 85 40 75.

Sikkerhedskonsulenter Aarhus

Bettina Graasbøll: bgra@aarhus.dk, tlf.: 41 87 20 49
Heidi Breinholt: brhei@aarhus.dk, tlf.: 41 87 26 18
Mette Bach: mbach@aarhus.dk, tlf.: 41 87 44 64
Bugge Lind Petersen: bulip@aarhus.dk, tlf.: 23 84 48 24

RED-center er et rådgivningscenter, der har bred erfaring med problemstillinger indenfor negativ social kontrol og æresrelaterede konflikter. RED-Center tilbyder både generel sparring og sparring i konkrete sager. De kan kontaktes på tlf.: 70 27 76 86 (hverdage kl. 9:00-15:00 for fagpersoner). Hvis den unge måtte have behov for anonym rådgivning, er der ligeledes en hotline tlf.: 70 27 76 66. Hvis du er fagperson, har du handlepligten ift. den skærpede underretningspligt.

Sparring/handling for fagpersoner

---

fagpersoner i samarbejde med nærmeste leder skal der, i forhold til sparring og det videre forløb, tages kontakt til Familie-råd givningens vagttelefon på tlf. 89 70 17 10. Spar ring gen kan gå på, hvorvidt bekymringen kræver akut handling, og/eller en videreformidling i forhold til, hvem der fremadrettet vil være den korrekte myndighed, samt hvordan det videre forløb skal være. Er der bekymring for barnet/den unges udvikling og trivsel, skal I vurdere, om der skal laves en underretning jf. SEL §153 (skærpet underretningspligt). Underretningen må ikke gennemgås med forældrene. En børnesamtale kan ske uden forældrenes/værgens samtykke i kraft af SEL §50 stk. 3/§155a stk. 2, hvis det vurderes, at hensyn til barnets/den unges bedste taler herfor. Myndighedspersonen vurderer dette og afholder børnesamtalen. vurderes, at hensyn til barnets/den unges bedste taler herfor. Myndighedspersonen vurderer dette og afholder børnesamtalen.

Ud fra børnesamtalen skal det vurderes, om der kræves akut handling, herunder udfærdigelse af sikkerhedsplan, samt om der er behov for en børnefaglig undersøgelse. Myndighedspersonen vurderer dette.

Fagpersonen har handlepligten

Handling (akut)

Enhver (fagperson, frivillig og borger) skal kontakte en af følgende instanser, hvis der er behov for akut handling.

- ▶ Familierådgivningen kontaktes på tlf. 89 70 17 10, hvorefter henvendelsen behandles i akutteamet. Familierådgivningen er derefter ansvarlig for, at der foretages sikkerhedsvurdering og sikrer kontakt til politiet. Hvis sikkerhedsvurderingen viser behov for sikkert ophold, kan der iværksættes akutte, foreløbige foranstaltninger efter SEL §52stk. 2. Desuden skal en handleplan efter §140 fremgå.
- ▶ Hvis der er behov for akut handling udenfor Familierådgivningens almindelige åbningstid, skal Politiet kontaktes på 114. De vil efterfølgende kontakte den sociale bagvagt fra Familierådgivningen.

Sikkerhedsplan

Det kan være nødvendigt at lave en sikkerhedsplan, som er en formaliseret plan, der tager højde for forskellige scenarier og farer for barnet/den unge, så alle ved, hvordan der skal handles.

I en sikkerhedsplan er der fokus på:

- ▶ Hvad gør barnet/den unge, hvis tingene pludseligt spidser til?
- ▶ Hvem kan barnet/den unge kontakte, hvordan og på alle tider af døgnet?
- ▶ Hvem reagerer og hvordan, hvis barnet/den unge fx ikke vender tilbage på aftalte tidspunkter?

RED Safehouse har [en sikkerhedsliste målrettet den unge](#), hvilken med fordel kan bruges som opmærksomhedspunkter for kommunen, hvis borger er på flugt og dermed ønsker at minimere risikoen for at blive fundet af familien.

Hvis der er lavet underretning (under 18 år) ift. sagen har myndighedsrådgiver handlepligten og sikrer derfor opfølgning.

Fagperson har handlepligten indtil sagen er overgivet til politi eller anden myndighed.

Personer over 18 år

Symptomer og signaler særligt for voksne

Job og uddannelse

- ▶ Ægtefælle/familien vil bestemme niveau af
- ▶ deltagelse på arbejdsmarkedet
- ▶ Er opstillet begrænsninger ift. uddannelsesvalg
- ▶ Stort ansvar og mange forpligtelser i hjemmet
- ▶ Få eller ingen venner/veninder
- ▶ Meget fravær fra aktiviteter, hvor der er mødepligt
- ▶ Kommer for sent eller overholder ikke aftaler

Familierelationer

- ▶ Familie/ægtefælle overvåger og kontrollerer adfærd eller sociale aktiviteter
- ▶ Familie/ægtefælle tjekker mobil eller sociale medier
- ▶ Der har tidligere være pres, vold eller trusler om vold i familien
- ▶ Må ikke deltage i aktiviteter med det modsatte køn
- ▶ Familien skal rejse til hjemlandet over en længere periode
- ▶ Har været på krisecenter eller henvendt sig angående muligheden herfor

Opmærksomhedspunkter

- ▶ Husk tavshedspligt! Inddrag ikke familiemedlemmer/venner
- ▶ Send ikke breve/sms/mail til borger (overvågning).
- ▶ Brug alm. Brevpost og indkald til almindelige møder
- ▶ Hold ikke samtaler hjemme hos borger
- ▶ Obs på eventuelle børn
- ▶ Kan være nødvendigt at udarbejde sikkerhedsplan (som borgeren kan få med)

Bekymring

Hvis du som fagperson eller frivillig er bekymret for, om en voksen udsættes for negativ social kontrol eller en æresrelaterede konflikt, skal du drøfte din bekymring med din nærmeste leder på din arbejdsplads eller en relevant kollega i foreningen.

Undersøgende

Negativ social kontrol kan komme til udtryk ved sociale indskrænkninger familiemedlemmer imellem. Sociale indskrænkninger på voksenområdet vil man ofte opleve komme til udtryk i relation til uddannelsesvalg, deltagelse på arbejdsmarkedet, mobilitet og kommunikation via mobil og sociale medier. Vær undersøgende ved at spørge ind til, hvad den konkrete borger oplever, herunder om der frygtes sanktioner, vold og/eller kontrol.

Sparring

Enhver kan opsøge professionel sparring hos følgende instanser:

- ▶ Lokalt i Silkeborg Kommune kan du få sparring og kontakte Lise Juul Peltonen i Integration på tlf: 61 22 76 30 eller Voksenrådgivningen under Socialafdelingen på tlf: 23 24 97 28
- ▶ Regionens sikkerhedskonsulenter i Aarhus tilbyder generel sparring og rådgivning i konkrete sager vedr. negativ social kontrol og æresrelaterede konflikter. Eksempelvis, kan de deltage i møder, med eller uden borger. Dette skal selvfølgelig altid være i overensstemmelse med borgers ønske.
- ▶ Team for æresrelaterede konflikter, tlf.: 41 85 40 75

Sikkerhedskonsulenter Aarhus

- ▶ Bettina Graasbøll: bgra@aarhus.dk, tlf.: 41 87 20 49
- ▶ Heidi Breinholt: brhei@aarhus.dk, tlf.: 41 87 26 18
- ▶ Mette Bach: mbach@aarhus.dk, tlf: 41 87 44 64
- ▶ Bugge Lind Petersen: bulip@aarhus.dk, tlf: 23 84 48 24

Du kan få generel sparring og sparring i enkeltsager hos RED-Center på tlf: 70 27 76 86 (hverdage kl. 09:00-15:00 for fagpersoner). RED-center er et rådgivningscenter, der har bred erfaring med problemstillinger indenfor negativ social kontrol og æresrelaterede konflikter.

Handling (akut)

Enhver (fagperson, frivillig og borger) skal kontakte en af følgende instanser, hvis der er behov for akut handling.

- ▶ Hvis borgeren har ønske om ophold på en sikker institution kontaktes enten Lev Uden Volds hotline på tlf. 1888 (de har overblik over ledige pladser på landets krisecentre) eller RED Safehouse Jylland på tlf. 55 78 20 10, der specifikt er et sikkert og skjult opholdssted for yngre kvinder og mænd på flugt fra negativ social kontrol og æresrelaterede konflikter.
- ▶ Hvis der er behov for akut handling, skal Politiet kontaktes på 114.